

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 59.

V Ljubljani, v petek 13. marca 1891.

Letnik XIX.

Naša narodnost.

Ker „Narodova“ gospôda vsled svojega propada pri volitvi v gorenjsko-notranjskih mestih nima drugega tolažila, teši sebe in svoje s trditvijo, da so nam konservativcem pripomogli do zmage — nemškutarji. Iz tega izvaja posledico, da se je s tem konservativna stranka ločila od svojega naroda, da je zatajila svojo narodnost; s kratka „Narod“ je ogromno večino zavednih in izobraženih Slovencev po notranjsko-gorenjskih mestih vrgel v nemčurski koš. S tem seveda hoče „Narodova“ gospôda le motiti zavedne slovenske narodnjake; kajti vsakdo nam mora priznati, da se niso pl. Globočnika volilci niti za las pregrešili proti svojemu narodu, ker so volili Slovence, ki je zatrdil, da bo deloval kot poslanec v smislu slovenskega programa. Več od nobenega narodnega kandidata ni mogoče zahtevati; več bi tudi sam g. Ivan Hribar ne bil mogel in smel obljubiti, ko bi bil nastopil kot kandidat.

Gledé nemških glasov, ki jih je dobil pl. Globočnik, pa mi poudarjamo, da je dobil take glasove tudi dr. Majaron in da je iskreno želel in po svojih agitatorjih deloval do zadnjega dné, da bi jih prav mnogo dobil. — Isti gospodje, ki zdaj v svojih glasilih ženejo tolik krič zaradi teh nemških glasov, bili so sicer bolj prijazni takim glasovom, ako se je šlo za njih kandidature. Tako n. pr. ni imel radikalni kolovodja g. Ivan Hribar nič proti temu, da je pozival Nemec Föderl svoje volilce v „Sl. Nar.“, naj oddajo svoje glasove pri ožji volitvi v deželni zbor g. Ivanu Hribarju in uprav ti glasovi pripomogli so Hribarju do zmage. Da torej Ivan Hribar sedi v deželnem zboru in prav po ceni prodaja svoje politične „kunšti“, zahvaliti se ima v veliki meri samo nemškim glasovom. Kdaj smo mi v svojem listu pozivljali Nemce, naj oddajo svoje glasove za našega kandidata? — To gospôda je z žebljem pri-

bito, in zato ne zamerite, da Vaše kvasanje zaradi nemških glasov za pl. Globočnika le pomilujemo in če je to tolik greh, konstatujemo, da so ga prvi storili slovenski radikali sami!! — Isto se je ponavljalo pri zadnjih volitvah v mestni zbor Ljubljanski; katoliške in protestantske Nemce, smrtne sovražnike slovenske narodnosti, so slovenski liberalci pod pazduho vodili na volišče in veseli klicali: Vsak glas je dober!

Radikalna gospôda, ako ste tako kratkega spomina, da ste na to že pozabili, vas le pomilujemo, ako pa nečete tega več vedeti in sedaj isto krivdo valite na nas, torej je vaše postopanje neznajčno in obsodbe vredno.

Vzlasti naši radikali očitajo slovenski duhovščini, da je zatajila svojo narodno zastavo. Proti takim napadom se pač ni treba slovenski duhovščini opravičevati z besedami, zakaj njeno delovanje v tem oziru je tako očitno in odločevalno, da je treba egiptovske teme onim, ki tega nečijo videti. Kjer se kriči za narodnost, tam seveda ni in ne sme biti slovenska duhovščina, kajti tako kričanje je dosedaj našemu ljudstvu več škodovalo, nego koristilo; a kjer se deluje in žrtvuje za narod, tam je slovenski duhovnik vedno v prvih vrstah, dasi ga mnogokedaj stane to trpkega zatajevanja. —

Za slovenski narod najvažnejšega pomena je družba sv. Mohorja. Kdo deluje, kdo se žrtvuje zanjo, kdo vnema Slovence v cerkvi za to družbo? V prvi vrsti so to slovenski duhovniki, ki nabirajo leto za letom na tisoče novih udov tej prekornisti družbi. — Poglejte v koledarju zapisnik udov in, žal, zaman bodele ondi iskali imen mnogih radikalcev slovenskih, ki hočejo sedaj nekako v zakup vzeti slovensko narodnost. — Seveda tu treba delati in plačevati, zato pa te gospôde ni blizu.

Glavni steber „Matice Slovenske“ so bili in so uprav duhovniki, dasi bi bili že večkrat imeli ve-

ljaven vzrok ohladiti svojo gorečnost za ta znanstveni zavod; a zatajili so se v korist potrebnemu nam znanstvu in leto za letom podpirajo vsestranski naš znanstveni zavod.

Slovenska mladina se ščuje proti slovenski duhovščini, dasi jo ravno duhovščina najbolj podpira z živžem in denarnimi doneski. Duhovniki vzlasti pri nas na Kranjskem večinoma vzdržujejo gosp. Jerana dijaško mizo; v duhovniškem zavodu vzgaja se leto za letom lepo število gimnazijcev, z duhovniškim denarjem so ustanovljene mnoge ustanove namenjene visokošolcem. Na tisoče in tisoče so izdali in izdajajo duhovniki leto za letom za šolsko mladino. V zahvalo za to „Narodova“ gospôda hujska slovensko mladino proti našim duhovnikom, češ, to so naši sovražniki, to so nemškutarji. In mnogi od onih, ki se imajo jedino le duhovnikom zahvaliti za to, da so se izsolali, sučejo sedaj svoje orožje proti slovenski duhovščini, ki si je v tem oziru vsikdar jednaka ostala do današnjega dné. — Mi ne zamerimo mladini, da tako rada pozablja svojih dobrotnikov, ostro pa moramo obsojati one, ki mladino zapeljujejo na napačna pota.

Toda radi tega slovenski duhovnik ne bo nehal podpirati slovenske mladine, kajti on vé, da s tem deluje za narod v posebnem pomenu besede. — Prav nič pa ne omenimo pastirskega delovanja slovenskih duhovnikov; rečemo le, da ga ni stanu, ki bi se v zaslugah za naše slovensko ljudstvo mogel meriti z duhovniškim. Nasproti našim radikalcem pa poudarjamo, da ga tudi v narodnem oziru ni trdnjega stebra za slovensko ljudstvo, nego so njegovi duhovniki, in da je grobokop blagostanju in narodnemu napredku slovenskega ljudstva, kdor udriha po slovenski duhovščini, kakor to dela vzlasti v zadnjih letih „Slov. Narod“. Mi ne zahtevamo in nečemo za slovenskega duhovnika nobene predprave; a nikdar ne bomo odobraval, da bi bili

LISTEK.

Samotarjevo pismo.

„Hic niger est, — hunc tu Romane caveto!“

Iz rimljanske dobe v sedanost prenesel in na slovensko duhovščino obrnil „Slov. Narod.“

Kedor je kedaj v svojem življenji „farbe mešal“ (akademik bi rekel: malal), gotovo mi bo pritrdil, da je črna barva očem našim najmanj prijetna, — že zato, ker je črna in pa ker ž njo malamo take reči, ki so nam kolikor-toliko zoprne, pa bi jih sicer z drugo barvo ne mogli dobro „zadeti“. Tako n. pr. mora imeti senca vsaj nekaj črne barve, da se loči od svetlobe; nevihta (ki jo imajo posebno ljubljanski drevoredi še v dobrem, ali slabem spominu,) — mora imeti črne, ali vsaj temne oblake, sicer bi ne imela prave podobe; noč mora biti s črno barvo namalana, drugače zgubi svoje ime; frak mora biti črn, vsaj do sedaj beli ni bil v navadi. Kaj pa še le vrag — Bog nas varuj! — Če ta ni črn, pa ga sploh ni ne. (Nekateri bolj „učeni“ ljudje sicer trdijo, da ni tako črn, kakor ga malajo.) Pa tudi mej ljudmi nahajamo črne; to ste Ljubljančanje nedavno sami videli in tudi „Narodovega“ listkarja je bil „mrvo“ presenečil „črni muri“.

So pa ljudje, ki se imenujejo črni, dasiravno so blede ali pa rudečkaste „polti“, — namreč duhovniki, ali kakor jih nazivlje „Narod“, kadar jih potrebuje: „prečastita, trudoljubiva, pažrtvovalna in rodoljubna naša duhovščina.“ Kako pa ti pridejo v „kategorijo“ črnih? — Jaz si to tako-le razlagam: Je nekaj ljudij, ki so črni zato, ker imajo opraviti s črnimi rečmi, n. pr. dimnikarji, ogljarji itd. Pri duhovnikih je pa tega črnega priimka kriva v prvi vrsti njihova obleka, ki po postavi mora biti črna ali temna; potem pa imajo oni tudi nekaj takih opravil, ki so črna. Tako n. pr. imajo (posebno sedaj v postu) veliko opraviti z grehi, — in ti so seveda črni; potem opravljajo črne maše in tudi bukve, ki jih rabijo pri raznih službenih opravilih, imajo navadno črne platnice. Če še povem, da so tudi neke vrste ljudje, ki se včasih duhovnika tako ustrašijo, da kar „črni ratajo“, — potem menda lahko vsakdo razumi, zakaj da so duhovniki črni. Razen tega se čuje ali bere semtertje tudi beseda: „mračnjak ali nazadnjak“, ki je kajpada tudi „epiteton ornans“ duhovščine. O teh dveh besedah se lahko reče, da je „nomen“ tudi „omen“. Njega dni, — tako pripovedujejo, — so ljudje sedeli v temi in smrti senci (kar je toliko, kakor: v mraku); prišli so pa duhovniki, ki so jim pregnali ta mrak z „orožjem svetlobe“ — in pri tisti priliki se je „mrvo“ mraka tudi njih prijelo — mračnjaki. Ker so oni toliko trdovratni, da se drže še vedno stare (prvotne) vere in torej v tem

oziru ne „napredujejo“, ampak zadaj ostajajo in pa, ker jih večji del ljudje „nazadnje“ kličejo in tudi bolj „nazadnje“ plačujejo — nazadnjaki. Enak pomen imati tudi nemški besedi: „Obscuranten“ in „Dunkelmänner“ (črnuhi, temnuhi).

Kedo bi se potem takem še čudil, če „Slov. Narod“ zlasti ob času volitev tako svari in opominja narod slovenski, naj nikar ne nastavlja svojih ušes glasovom teh črnih nazadnjakov — mračnjakov, ki se drznejo v tako resnih časih v svoji „zaslepljeni“ strasti poučevati tisti narod, do katerega le „Narodovec“ srce „gorko bije“, kadar namreč pri čaši „rujnega“ vinca na njegov prospeh pijo in napivajo! — Če bi bilo dovoljeno napraviti iz šale resnico, moralo bi se reči: Kadar bodo ti novodobni, „razsvetljevalci“ (nemško: Leuchtkäfer, Laternenträger) toliko storili za prebujo in preobraženje človeštva, kakor je storila — teste historija — „die Kaste der Obscuranten und Dunkelmänner“, — potem ne bo treba več „Rogačev“ ne „Brusov“, ker ne bo kogà zbadati in brusiti (razven jezika), kajti vse bo gladko in olikano.

„Ko bi bil jaz kedaj cesar“, — tako je rekel neki kmet — „najpred bi kmetom davek odpravil in ž njim obložil „gospodo“. S tem je seveda naznanil to, kar ga najbolj teži in to ni nič nenavadnega. Saj človek nima jezika zato, da bi ž njim z miraj zakrival svoje misli in želje. Jaz pa pravim: Ko bi moja beseda kaj pomogla takrat, ko se bo v duhov-

slovenski duhovniki ubogi tlačani onim, ki morajo še-le v prihodnosti pokazati, kakšne resnične zasluge imajo za slovenski narod. — Domač prepir je že sedaj skoro onemogočil vsako uspešno narodno delovanje; ako hočete, gospodje radikali, da se te nevesele in za naš narod škodljive prikazni vedno jasneje pojavljajo, vihtite le krepko svoj radikalni bêt po konservativni slovenski stranki. Ta stranka ni nikdar opustila starega obče priznanega slovenskega gesla; ona torej nima ničesar preklicavati in popravljati, njej ni treba še-le iskati pravega pota. — Te dolžnosti ima naša radikalno-liberalna stranka, ki je zabila klin med slovenski narod ter ga slabotnega razdvojila njemu v pogubo, sovražnikom njegovim v zasmeh!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. marca.

Notranje dežele.

Volitve za državni zbor so skoro končane. D ugi teden volijo še Dalmatinci in v Pragi bodo še ožje volitve. Vse te volitve pa ne bodo dosti več premenile razmerja. Izid volitev za katoličane, pa tudi za Slovane ni vesel. Zjedinjena levica boče tudi v novem državnem zboru najmočnejša stranka. Imela bo kacic 100 mandatov. Ker pa sme računati na to, da dobi na svojo stran še Coroninijev klub, srednjo stranko veleposestnikov, liberalne Italijane, Rusine in v potrebi tudi nemške nacionalce, ne more se reči, da gledamo prečno, če trdimo, da je nemška liberalna večina mogoča. Vse je odvisno le od Poljakov, kateri so pa že hodili z levičarji. Da so se pa stvari za Slovane tako neugodno zasukale, krivi so v prvi vrsti le Mladočehi, ki so s svojimi agitacijami razrušili staročesko stranko, ki je bila trden steber prejšnje državnozborske večine. V višjih krogih na Dunaji pa sedaj veje taka sapa, da je prej pričakovati, da pokličejo levičarje na krmilo, nego bi pa vsprejeli Mladočeha v vladno stranko.

Nova večina. Nikakor še ni določeno, kaka bo nova večina. To se bo določilo v kratkem. Grof Taaffe povabil bo vodje raznih strank na Dunaj, da se z njimi dogovori, s kakimi pogoji bi podpirali vladno. Najprej se bo ministrski predsednik posvetoval z grofom Hohenwartom in grofom Clam-Martiničem. Iz vladnih glasil se dá posneti, da bo grof Taaffe skušal sestaviti večino iz nemških konservativcev, zjedinjene levice in Poljakov. Na prvi pogled boče se komu taka večina zdela malo čudna, in bi tudi nasprotovala katoliškim interesom. Nemogoča pa taka večina ni v sedanjih razmerah in bi tudi nekaj časa opravljala tekoče posle. Desničarje boče silil neugodni položaj, da ostanejo v taki večini, kajti če se odločno upró taki zvezi, pomagali bi le levičarjem na krmilo. Boljše je pa vendar, da ostane Taaffejeva vlada, nego bi pa prišla čisto levičarska. Liberalci bi v taki zvezi nikakor ne silili, da se nadaljuje postavodajstvo v liberalnem zmislu, dočim bi gotovo skušali škoditi cerkvi katoliški, če bi sami vladali. Seveda konservativna katoliška stvar bi pod tako večino tudi ne napredovala, ali tudi sedanja večina v tem oziru ni bila najboljša. Bili so v njeni sredini elementi, ki se niso upali storiti nobenega odločnega koraka v prid verski šoli, kar je povzročilo, da je ostal

Liechtensteinov šolski predlog nerešen. Konservativno-liberalna večina bi pa seveda ne bila posebno trdna, razbila se bo, kadar pride prvo važnejše načelno vprašanje na vrsto, in potem pa Taaffeju ne bo kazalo drugzega, nego zopet razpustiti državni zbor. Mi seveda take večine ne moremo biti veseli, ker bi nam ne koristila ni v verskem, ni v narodnem oziru. Hoteli smo le izreči svojo bojazen, da utegne taka večina priti na krmilo. Tolaži pa nas to, da bi bil njen obstanek le kratek. Kaj dobrega sploh ne moremo pričakovati.

Ministerske premembe. Državnozbornske volitve še niso končane, pa se že govori o ministerskih premembah. Pražak nekda odstopi, ker je s svojim predlogom, da bi se Mladočehi vsprejeli v novo večino, ostal v manjšini. Z njim pa bajé odstopi tudi Welsersheimb, najbrž pa tudi Falkenhayn. Vladni listi sami pišejo, da pride do prememb v ministerstvu, ali pravijo, da še ni prišel pravi čas za te premembe. — Grof Taaffe boče najbrž še čakal, da se stranke v novem državnem zboru organizujejo, da boče videl, kake moče mu boče najbolj ugajalo poklicati v ministerstvo.

Mladočehi. Nekateri sedaj upajo, da se boče vlada približala Mladočehom ali pa da se boče kaka stranka posebno poganjala za mladočesko prijateljstvo. Mladočeski listi že tudi dadó razumeti, da bi podpirali vladno, če tudi morda ne v vseh slučajih. Kakor se pa kaže, imajo na Dunaji za take ponudbe le gluha ušesa. Grof Taaffe ima levičarje, da ga boče podpirali od slučajja do slučajja, z Mladočehi bi se sporazumel pač samo tedaj, če bi popolnoma vsprejeli vladni program in nastopili pot, katero so hodili Staročehi. Da bi se nemški konservativci pajdašili z Mladočehi, ni misliti. Agitacije za Husov spomenik so morale pač izpodkopati vse zaupanje in spoštovanje do Mladočehov pri vseh vernih katolikih. Tudi so Mladočehi se pokazali največje nasprotnike verske šole. Res se je dr. Gregor proti nekemu konservativnemu vodji izjavil, da bi Mladočehi podpirali konservativce v tem, da se deželam dá večja avtonomija v šolskih zadevah, da bi potem Tirolci lahko sami vredili po svoji volji svoje šole, Čehi pa svoje po svoji volji. Na tako limanico se pa nemški konservativci ne bodo dali vjeti, kajti to bi se reklo, v večini avstrijskih dežel šolstvo izročiti popolnoma v roke liberalcev. Avstrijski katoliki se ne smejo zadovoljiti z versko šolo samo na Tirolskem, katero bi pa še le s tem dosegli, da bi dali drugod popolnoma proste roke liberalcem, da vrede šolstvo popolnoma po svoji volji in še bolj pomanjšajo vpliv cerkve na šolo; temveč je dolžnost katoliške stranke, delati na to, da se uvede verska šola v vsej državi. Nemški konservativci nemajo torej nobenega povoda, da bi se bratili z Mladočehi. Poljaki, konservativni in liberalni, pa z nenavadno odločnostjo zavračajo vsako zvezo z Mladočehi in bodo zatorej poslednji radi ali neradi ostali osamljeni, seveda v opoziciji.

Agitacije liberalcev. Pri državnozbornskih volitvah so nemški liberalci nenavadno hudo agitovali. Dotični odbori imeli so silno veliko denarja na razpolaganje. Pred volitvami je bil baron Chlumsky poslal do bogatejših somišljenikov okrožnico, da podpišejo doneske za volilne agitacije. Poziv ni bil brez vspeha, kajti podpisali so med drugim bratje Gutmann 15.000 gld., dr. Wiener iz Weltena 3000 gld., Karol Wittgenstein 5000 gld., Moric baron Königswarter 10.000 gl., Filip vitez Haas 3040 gl., Schoeller in drugi 5000 gl., bratje Reitzes 5000 gl., Gustav baron Springer 5000 gld., Anton Dreher 15.000 gld., C. F. Mautner pl. Markhof 5000 gld.,

Filip Thorsch 5000 gld., Viljem Zierer 1000 gld., Vincenc Miller 3000 gld., Karol Auspitz 1500 gld., Karol Figdor 2000 gld., Lieben in drugi 2000 gl., baron Elbogen 500 gld., Moric Redlich 500 gld., May 800 gld., vitez Herz 500 gld., G. Candtor 1000 gld., Robert Biedermann 500 gld., Leopold pl. Popper 3000 gl., Salomon Kohnberger 500 gl., Henrik Klinger 500 gld., Anton Czizek 250 gld., Anton Himmelbauer 300 gld., S. Heil 100 gld. itd. Ta seznam je vsekako jako poučljiv. Iz njega vidimo, da liberalci ne štedijo z denarjem, kadar gre za njih koristi. Vidi se pa tudi, da nemški liberalci zastopajo pred vsem le interese židovstva, kajti med navedenimi je 20 židov in le 8 kristijanov.

Vnanje države.

Srbska skupščina dovolila je 2 milijona frankov, da se sežida novo parlamentsko poslopje. Denar se boče iz državne blagajnice izplačal v desetih obrokih.

Milan in Garašanin. Belgrajsko mestno sodišče je razveljavilo konfiskacijo „Videla“, ker je objavilo Garašaninov odgovor kralju Milanu. Sodišče torej ni našlo v dotičnem odgovoru razžaljenja člana kraljeve rodbine. Zaradi tega je pa tudi dvomljivo, da bi Garašanin zaradi tega odgovora prišel pred sodišče. Dosedaj tudi še skupščina ni dala dovoljenja, da bi se proti njemu začela sodnijska preiskava.

Volitve za rumunsko zbornico bodo dné 21., 22. in 23. aprila. Vlada se nadeja, da boče dobila večino, če tudi ne posebno velike.

Nemški državni zbor. Nemškemu državnemu zboru je bila došla prošnja, da bi se ženskam dovolilo obiskovati vseučilišča. Član katoliškega centra Osterer in pa konservativec Hultsch sta odločno govorila proti dopuščanju žensk na vseučilišča. Prvi je opozarjal, kako žalostne posledke ima v Rusiji dopuščanje žensk na višja učilišča. Ženske, ki pohajajo višje šole, postanejo navadno nihilistinke. Ravno tako slab sad bi pa dopuščanje žensk na visoke šole v Nemčiji rodilo. Socijalni demokratje in svobodomiselná stranka so pa zagovarjali omenjeno peticijo. Državni zbor prešel je o njej na dnevni red.

Katoličani na Nizozemskem so se začeli bolj gibati. Posebno pridno deluje katoliško osredno društvo v Amsterdamu. Katoliki odločno zahtevajo, da Nizozemska osnuje zastopništvo pri sv. Stolu v Rimu. Zastran vojaškega vprašanja se katoliki ne vjemajo z vlado. Oni zahtevajo, da se uvede narodna bramba namesto sedanje stalne vojske. Vsi državljani naj se privadijo rabiti orožje na primerni način, sedanja vojaška služba po vojašnicah naj se pa kolikor je moč omeji.

Izvirni dopisi.

Iz mengijske okolice, 11. marca. V zadnji moj dopis vrinila se je jako neljuba tiskovna napaka, katera je zmedla pravi pomen. V sredi dopisa bilo je namreč tiskano: Gospodar pivarne ima veliko nadlego z nesnago, katera izvira od pranja vsakovrstne posode, kotlov in raznih nerabljivih odpadkov, in se steka v velik in dolg „sod“, katerega izpraznenje pogosto veliko dela povzročuje. Jaz nisem pisal „sod“, temveč „rov“ ali „graben“. To je z ozirom na veliko nesnago, ki dela nezdravo vodo in zrak, vse kaj drugzega. Resnicoljub.

skem stanu kaj prenaresjalo ali odpravljalo, nasvetoval bi najprvo, naj se odpravi dosedanja črna barva pri obleki, ki je že zastarela in vrh tega še v tako slabem imenu pri nekaterih ljudeh, da mislijo „škrate“ videti, če duhovna ugledajo in marsikateri bolnik se „na vse viže“ brani „gospoda“ — menda iz ravno tega uzroka. Priporočil bi pa namesto črne rjavo barvo, ker ta bi duhovščini zopet pridobila „respekt“, — posebno, če bi moral vsak duhovnik tudi še nositi rjavo brado. Tudi najhujši nasprotniki vem, da bi ga pustili pri miru, kajti vsak bi si mislil: „Ta rjavi je ta pravi,“ — s takim ni, da bi se kaj on-gavil! Pa tudi „prah“ bi se na taki obleki ne poznal tako hudo, kakor na črni.

Če človek svojih napák ne spozná, pravijo, da se tudi ne obnaša vselej, kakor bi se moral; zato so že nekdanji modrijani klicali: „Spoznavaj sam sebe!“ To je pa, kakor vsakdo vé, največja „kúnšt“, — pa jo je vendar zlasti duhovnikom posebno priporočati. Skušnja uči namreč, da napake drugih ljudi bolj vidimo, kakor svoje. Kaj č'mo, — človek je že tako „prštiman“, — zato pri sebi marsikaj prezremo, kar pri drugih vidimo in grajamo. Kedor pa hoče samega sebe prav spoznati, mora pogostoma vest izpraševati. Imamo za to tudi posebna „navodila“, (ker je človek „masa“ pozabljiv). Za to opravilo pa posebno duhovnik dandanes nima boljšega „navodila“, kakor sta lista „Narod“ in „Brus“, — ker ima njun vrednik po vsej Sloveniji nastavljeni „detektive“, ki

mu nabirajo in določajo vse madeže in pomanjkljivosti, karkoli jih zapazijo na duhovski „črni“ obleki z „mikro- in teleskopom“. Zatoraj jez svetujem vsakemu duhovniku, ki še ni naročen na omenjena lista, naj to stori brž ko brž, ker le potem bo svoje napake zapazil vselej pravočasno in tako prišel do „spoznanja samega sebe“ in se poboljšal.

Zadnji čas so posebno kapelani v čisljih pri „Narodovi“ gospódi. Kapelan je častitljiva beseda, sicer ne zaradi starosti, pač pa zavoljo kapelanov, ki jo smejo „svojo“ imenovati. Kako ona v oči bôde „Narodove“ Slovence, smo videli v še ne pretekli sedanjosti. Tudi to „strašilo“ bi se dalo odstraniti, če bi moral vsak bogoslovec, kadar „lemenat izdela“, takoj postati fajmošter (župnik ne, ker nima sleherni vsak dan „župe“), ali pa še kaj več. Kedor bi pa le po vsej sili hotel biti „kapelan“, naj bi bil pa vsaj „dvorni kapelan“ ker skušnja kaže, da so bili taki pred napadi našega „posvetnega razumništva“ vsaj do sedaj še najbolj „v zavetji“. S tem bi se pa tudi pri olikani (?) nemški gospódi iz navade spravil tako prikupljivi izraz: „Was werden Sie, armseliges Landkaplänen?“

Časniki nam pogostoma naznanjajo v domačih ali dnevnih novicah, da je ta ali oni „avanziral“ na to ali ono stopinjo. Pri tem morajo „višji“ seveda paziti, da „naprej spravijo“ tacega, ki je take in take službe najbolj vreden. Pa skušnja kaže (v vsakem stanu), da jih včasih tudi „frata“, — po domače

rečeno. Da bi se kaj enacega v bodoče več ne pripetilo, pokazale so nam ravno minule volitve prav „ad oculos“, kako je možno tudi v tej stvari vselej pravo pogoditi. Kadar je namreč treba izprazneno višjo službo nadomestiti, ni po vsem zanesljivo, če se pri tem ozira le na priporočilo patrona ali protektorja in na osebna spričevala. Bolje bi kazalo z nadomeščenjem vselej toliko časa počakati, da pridejo volitve. Kedor bi želel na kviško splezati (ali splaziti se), naj bi bil proglašen za kandidata (ali kandidatom). Tako bi se izvedelo, ima li res vse te vrline, o katerih svedočijo njegova spričevala, ali ne. Več očij več vidi — in „vox populi, vox Dei“, — pravi pregovor. Kedor bi ne imel na sebi nič črnega, ta bi bil „ta prali“, bi rekel Tržičan. Zadnje volitve so namreč dokazale, da se ta in ona stranka lahko prevara tudi pri tacihi možeh, o katerih navadni „folk“ dosedaj še nič napačnega vedel in slišal ni. Da je to resnica, lahko potrdi tudi oni gospod, ki je Vam Ljubljčanom preskrbel „frišno vodo“, kajti njegov kandidat je prišel iz „ognja“ brez zmage, četudi ga je za sposobnega priporočalo — ne glele na druge vrline — toliko debelih lažij in „legijon spisov in člankov“, pa tudi — kar je resnica — čvetero „žegnov“. In s tem za danes: „Pika, punktum — konec“, kakor je rekel pokojni Koseski. Samotar s Črnega Vrha.

Iz Škofje Loke, 12. marca. Gosp. Hribar v svojem „Poslanem“ v 57. številki „Slovenčevaj“ ni nič drugega povedal nego „quod erat demonstrandum“, da je namreč on sem ter tje pobožen, sicer bi ne bil prosil gosp. župnika Zmazka, naj preti ali opozarja dotično stranko na časne in večne kazni. Da bi se g. Hribar norčeval iz predmeta — večne kazni — sv. katol. vere, tega vendar ne smemo misliti. To je jasno. Zakaj neki g. Hribar nič ne pojasni pisma, v katerem povdarja glavno lastnost Majaronovo: mladost, ko vendar dobro vé, da so isto lastnost njegovi duhovni otroci — „Narodovci“ svoj čas šteli g. Kalanu v greh? To bi vendar bilo važniše, že zaradi doslednosti, kateri „Slov. Narod“ tolikrat svoj „živio“ kliče.

Iz Novega Mesta, 8. marca. Večkrat se očita priprostim ljudem, da so surovi, neomikani itd. To je sicer navadno istina, a je tudi naravno. Podgorec morda nikdar ni videl šole, ali naj zahtevamo od njega kako mestno oliko! Vendar pa človek laglje občuje s takim neolikanim, priprostim človekom, ki ne pozna hinavščine in zvijače, kakor pa n. pr. s kakim učenim doktorjem, ki ima polna usta psov in najpodlejših surovostij. Človeku se, naravnost rečem, studi tak navidezen omikanec.

Minoli četrtek zbralo se je več novomeških volilcev v krčmi pri g. Tučku, večinoma uradnikov in odličnejših meščanov. Župan g. dr. Poznik je prvi napil g. prof. Šukljeju povodom izvolitve. Gospod poslanec se je zahvalil za zaupanje ter popisal težko nalogo državnega poslanca, če je vesten in se ozira na želje in potrebe volilcev. Nato se je oglašil c. kr. inženjer g. Valka ter mej drugim govoril o razmerah na Češkem.

Tudi temu govorniku zahvalil se je g. Šuklje. Med tem govorom okoli 1/2 11. ure pa pride v gostilno g. dr. Slane ter se vsede k posebni mizi. Ko g. Šuklje skonča, vzdigne se dr. Slane ter grozno surovo udriha po duhovnikih. V svoji ošabnosti bije se ob prsi z besedami, da je liberalce, da ne hodi k maši in da mora s časom duhovščina zgubiti ves vpliv na kmeta itd. Klatil je strašne budalosti o verski šoli, izpovedi, zakonu in govoril tudi besede, katerih omikan človek ne more govoriti v olikani družbi.

Slišal sem že časih čeljustati zagrizene liberalce, a tako umazanih stvari ne, ko zadnjič. Ne vem, ali je morda g. doktor mislil, da je med samimi divjaki? Ali je morda to znak olikanosti, da kakor kak gorjanec vihti pesti ter z najgršimi psovami ometava neljube mu osebe? Prav so storili mnogi poštene možje, ki so po dr. Slance blaznem govoru vstali ter odšli.

Dr. Slane se je tudi grozil g. Šukljeju, da bode proti njemu ruval pri prihodnjih volitvah, če bode hodil v državnem zboru s konservativno stranko. G. doktor, le ne bahajte se toliko s svojo mogočnostjo, ki je že jako upadla. Vi ne vjamete več 20 volilcev, poznati ste dovolj.

In kdo pa naj bi vodil naše kmete, ker g. dr. Slane hoče duhovnikom izpodkopati ves vpliv? Menda dr. Slane in tovariši? No daleč bi prišli. Od prvega do zadnjega morali bi se izseliti v Ameriko.

To naj zadostuje danes; če pa bo gospod doktor še rogovilil po mestu, bomo mu drugače pokadili.

Iz Cirknice, 12. marca 1891. Ogromno je že število udov družbe sv. Mohora, a vrhunec še ni doseglo. Leto za letom se več udov oglašja, zlasti kedar pričakujejo kak molitvenik. Sv. Tomaža Kempčana knjiga: „Hoja za Kristusom“ je pridobila mnogo udov družbi. Gotovo jih je pridobil mnogo tudi molitvenik: „Gospod, teci mi pomagati!“ katerega bode družba letos svojim udom podala. Samo v cirkniški župniji se je število udov letos za 33 pomnožilo in to jedino radi omenjenega molitvenika. Kako potrebne so torej nabožne knjige, ki nekatere polomikance tolikanj v oči bodejo, za prospeh te prekornostne družbe!

Osnovale se je v Cirknici „Društvo za olepšavo trga in okolice“. Pravila je slavna vlada že potrdila in društvo se je 8. t. m. že ustanovilo. Društvo namerava v prvi vrsti drevored zasajati. Letos bode pričelo zasajati lipov drevored ob stari cesti od Cirknice do Rakeka. Pomanjkanje senčnatih potov živo občutijo mnogi tuji, ki zahajajo po leti v Cirknico. In temu hoče novo društvo v okom priti.

Slavnemu vredništvu „Slovenca“

Ljubljani.

V vašem listu št. 45, najdem z dne 25. februarja 1891 dopis iz Ribnice na Pohorju z dne 22. februarja 1891 znanamvan z „Y“, ki se tiče moje osebe.

Z ozirom na § 19 tisk. post. od 17. decembra 1862 prosim Vas, da popravite ta dopis sledeče:

1. Ni res, da je župan ribniški pri v tem dopisu namišljenem slučaju navzoč ali doma bil.

2. Ni res, da je župan ribniški svojim ljudem velil, da naj v dopisu omenjenega kmeta na klop položijo odenejo z belim prtom, dado mu sveti križ v roke in prižgajo okolj njega sveče.

3. Ni res, da je pri tem slučaju kdo omenjenega kmeta z belim prtom odel, mu sveti križ v roko dal in okolo njega sveče prižgal.

S spoštovanjem

Anton Rietschnigg

gostilničar iz župan v Ribnici na Pohorju.

V Mariboru z dne 11./III. 1891.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Dne 10. marca.

(Konec.)

Pri § 11. navodila za vodovodno knjigovodstvo, ki pravi mej drugim: „Ko bi se pri zaključevanju računa rezultovalo saldo k dobremu, izplača se dotični znesek mestni občini ljubljanski, da ga zaračuna med svojimi tekočimi dohodki,“ — oglašil se dr. Gregorič, rekoč: „Vodovod je samostalno podjetje, v katero svrhu se je naredil dolg v znesku 500.000 gld. pri loterijskem posojilu. To podjetje mora vse troške nositi, nasprotno pa je tudi opravičeno ves eventualni dobiček za to porabiti, da se breme 5% doklade olajša. Na ta način bili bi mi v prijetnem položaju, vodovodno naklado v teku časa vedno zniževati.“

Plačevalci vodovodne naklade bi nam bili gotovo hvaležni, osobito mnogi trgovci, ki plačujejo vodovodno naklado, pa kaplje vode ne porabijo.

Neopravičeno bi torej bilo, ko bi se čisti dobiček vodovodnega podjetja, za katero moramo plačevati 5% doklade, stekal v mestno blagajnico in porabil za druge stvari, ki niso morebiti tako potrebne in nujne, a se naredé zaradi tega, ker je — denarja dovolj v blagajnici. Najde se kmalu kaka stvar in tudi lahko opravičuje, da je potrebna. Sicer bi pa tudi brez nje lahko izhajali, ko bi blagajnica bila prazna.

Moje prepričanje torej je, da se mora slučajni čisti dobiček vodovodnega podjetja porabiti na korist tistih, ki plačujejo vodarino.

Če se steka čisti dobiček v mestno blagajnico, morali bi gospodarji, ki rabijo vodo, skozi štirideset let vedno plačevati 50 odstotno doklado; ko pa bi se stekal v vodovodni zaklad, lahko bi se doklada s časom primerno znižala. To je uvaževanja vredno in treba je dobro premisliti, ali smemo skozi štirideset let obremeniti plačevalce vodovodne naklade s 5%.

Ne vém, ali Vam bodo davkoplačevalci hvaležni za ta predlog g. Hribarja, katerega je stavil v imenu vodovodnega ravnateljstva. Jaz ne glasujem za ta predlog in prosim, da se ta izjava sprejme v zapisnik. Večina bode odločila, a ona naj tudi prevzame odgovornost.“

Odbornik Prosenca je govoril približno tako-le: „§ 11. predloženega nam navodila odločuje tudi, ko bi se pri zaključevanju letnih računov pokazal kak prebitok, naj bi se ta izplačal mestni občini ljubljanski, da ga ta zaračuna mej svoje tekoče dohodke pod naslovom: „Čisti dobiček mestnega vodovoda.“

Jaz sem proti temu predlogu, in sicer v prvi vrsti iz pravičnosti do vseh tistih meščanov in prebivalcev mesta ljubljanskega, kateri že vodarino danes vplačujejo, in do tistih, kateri jo bodo še pozneje plačevati morali; in v drugi vrsti tudi zato, ker se predlog vodovodnega ravnateljstva po mojem prepričanju z duhom postave z dne 4. aprila 1890 ne strinja.

Ako bi se po predlogu vodovodnega ravnateljstva vsakoletni prebitok stekal v mestno blagajnico in vpisoval mej tekoče dohodke cele občine, potem bi bili indirektno deležni vsi davkoplačevalci omenjenega prebitka, torej tudi tisti, kateri na vodarini tudi krajcarja ne plačujejo.

To se meni in onim prebivalcem ljubljanskega mesta, kateri morajo že danes vodarino plačevati, krivično dozdeva, in to tembolj, ker ogromna večina teh prebivalcev jako težko vodarino plačuje. Moje mnenje je, ako bi se pri vodovodu v resnici kak prebitok dosegel, da bi se moral ta iz pravičnosti porabiti v korist tistih prebivalcev, kateri so s svojimi prispevki k temu prebitku pripomogli, in ti so jedino le plačevalci vodarine.

Dolžnost nas veže, prej ko mogoče breme vodarine prebivalcem našega mesta znižati, in to se bode zgodilo deloma že tem potom, ako se vsakoletni prebitok vpiše k dobremu plačevalcem vodarine in tako vodarina kolikor mogoče zniža. To so vzroki pravičnosti, iz katerih bodem jaz proti zadnjemu odstavku § 11. glasoval. A tudi iz postavnih vzrokov moram se protiviti omenjenemu predlogu. Po mojem mnenju je vodovod ljubljanskega stolnega mesta juridično telo samo zá-se, strogo ločeno od drugega občinskega premoženja in občinske uprave.

Duh postave z dne 4. aprila 1890 gledé ljubljanskega vodovoda ne more se drugače razlagati, kakor da se je pobiranje vodarine postavno le za vzdrževanje vodovoda in pa za amortizacijo dolga dovolilo. S temi v postavi za vodovod ljubljanski določenimi dohodki pa mestni zastop ljubljanski ne sme razpolagati, kakor bi sam hotel, temveč mi moramo vse dohodke v prvi vrsti za vodovodne namene porabiti, nikakor pa za druge občinske potrebe.

Zadnji odstavek § 11. vodovodnega navodila naj se glasi:

„Ko bi se pri zaključevanju letnih računov pokazalo kako saldo k teži, prenesti se mora na račun pristojbine za večjo porabo vode; ko bi pa rezultovalo saldo k dobremu, vpiše se na račun vodovodne doklade in v odstotnem razmerju za prihodnje leto odbije vsakateremu plačevalcu vodarina od postavnega prispevka petih odstotkov.“

Predlog odbornika Prosenca, proti kateremu sta govorila dr. Tavčar in poročevalec, je bil odklonjen.

Odbornik Hrasky poroča o naročbi rezervnega stroja za sesalno postajo v Klečah. Predlog, da se kupi novi stroj, je bil sprejet.

Odbornik dr. Gregorič koncem seje stavi predlog, naj bi gosp. župan še tekom tega meseca sklical sejo ter postavil na dnevni red proračun za leto 1891 kot jedino točko, ker stvar je nujna in bi morala biti že rešena.

Gosp. župan: Bode se itak zgodilo.

Dnevne novice.

(Volitev v Istri.) Naš dopisnik iz Istre je obširno in nepristransko opisal nasilstvo talijanske stranke v zahodnem delu Istre, ki je samovoljno uničila 13 slovanskih glasov in tako dr. Vergottiniju pripomogla do zmage. Celo vladni listi konstatujejo to brezozirno nasilstvo. Tako „Presse“ izraža upanje, da državni zbor ne bode potrdil volitve dr. Vergottinija. Enako se je izrazil tudi tržaški namestnik vitez Rinaldini hrvatski deputaciji iz Istre. Talijanska stranka se je torej osramotila pred svetom, in dr. Laginja bode sedel kot zakoniti narodni zastopnik v dunajski zbornici.

(Ogenj.) Dne 11. t. m. okolu poldne je začelo goreti v Praprečah pri Ljubnem na Gorenjskem. Ker se je hitro sošlo mnogo gasilcev in je tudi sapa ugodno odnašala plamen, pogorelo je le eno gospodarsko poslopje in streha na hiši. Živino so vso rešili; gospodar se je zelo opeknel, vendar je še upanje, da okreva. Vzrok ognju ni znan. Pogorelec je bil zavarovan.

(K ljudskemu štetju.) V Brežicah je 1057, v Kozjem 785, v Podčetrtku 442, v Celju 6212 prebivalcev.

(Dunajskemu podpornemu društvu za slovenske visokošolce) so došla naslednja darila: Od kmetске posojilnice na Vrhniki 50 gld., od g. Ivana Resmana, železniškega načelnika na Nabrežini, 10 gld., od kmetске posojilnice ljubljanske okolice 10 gld., od g. Fr. Škedelj-a, komisarja v pomorski sekciji vojnega ministerstva, 6 gld., od g. prof. Jos. Stritarja 5 gld., od g. inženerja Fr. Tomšiča 5 gld., od g. Ivana Grudna, davkarja na Vrhniki, 5 gld., in od čast. g. Al. Šijaneka, župnika v Negovi, 1 gld. — Vrni Bog stotero vrlim rodoljubom in narodnim zavodom!

(Tedenski sejmovi v Zagrebu.) Mestni zastop v Zagrebu je sklenil, da se v bodoče do 1. septem-

bra na tedenskih sejmovih v Zagrebu ne bode pobirala nobena pristojbina. Ta odredba bode veliko vplivala na sejmove v Zagrebu, posebno na domačo živinorejo. Z malim trudom in brez stroškov morejo domači seljaki svojo rogato živino, svinje, konje in vsakovrstne zemljiške pridelke vsako sredo na sejmih spraviti v denar. Kupcev je vedno mnogo in tudi cene so povoljnejše, ko na vsakem drugem sejmu, ker zagrebške tedenske sejme obiskujejo živinski trgovci in mesarji iz sosednjih avstrijskih dežel, iz Tirolske, Koroške, z Dunaja in Dunajskega Novega Mesta; pa tudi zagrebški mesarji pokupijo mnogo rogate živine in svinj. Posebno sedaj, ko so poskočile cene na Dunaju, v Požunu in Budimpešti, radi zahajajo vnanji trgovci v Zagreb. Naj bi torej gg. župniki, učitelji in občinski načelniki nagovarjali ljudstvo, da dobro redé svojo živino, svinje in konje, katere morejo na zagrebških sejmih dobro prodati za gotov denar.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj je bil obsojen po dvanajstni obravnavi 22letni Fr. Pogačar s Klanca v kamniškem okraju na 18 mesecev težke ječe, poostrene s postom zaradi javnega nasilstva. Zatožbe zaradi požiga je bil zatoženec oproščen.

(Čitalnica ljubljanska) priredi društvenikom prihodnjo nedeljo, dné 15. t. m., „zabavni večer“. Na programu, katerega objavljamo na drugem mestu današnje številke, so: vojaška godba, petje in senčne podobe, za čitalnico nekaj popolnoma novega. Restavracija bo v dvorani. Ker se je tudi gostilničar s svojo točno in solidno postrežbo društvenemu občinstvu že močno priljubil, nadejati se je pri večeru mnogobrojne vdeležbe in živahne zabave.

(Zabavni večer) priredi národna čitalnica ljubljanska v nedeljo 15. dné marca 1891. leta v društvenih zgornjih prostorih. Na programu so: vojaška godba, petje in Levstikov: „Martin Kerpan“ ilustriran s senčnimi podobami. Program vojaške godbe: 1. Gleisner: „Koračnica“. 2. M. Vilhar: Ouvertura iz operete „Jamska Ivanka“. 3. F. Gerbič: „V sladkih čutih“, valček. 4. Ch. Gounod: Fantazija iz opere „Faust“. 5. Šebek: Zbor „dervišov“, orijentalna scena. 6. Czerny: Potpourri iz „slovanskih napevov“. 7. Weidt: Ouvertura iz operete „Zaroka v kleti“. 8. Ivanovič: „Marjeta“, valček. 9. Iv. pl. Zajc: Dvospev in finale iz opere „Nikola Šubic-Zrinjski“. 10. Bednarz: „Mladostne šale“, galop. Začetek zabavi točno ob 8. uri zvečer.

(Koncert) priredita v nedeljo, dné 15. marca 1891. leta v dvorani narodne čitalnice na Vrhniki Vitezslav Moser in Karol Hoffmeister. — Vspored: 1. Smetana B.: „Iz domovine“, za gosli in glasovir, igrata V. Moser in K. Hoffmeister. 2. Kaan H.: „Pri preji“, igra K. Hoffmeister. 3. Wieniawski H.: a) „Legenda“, b) „Mazurek“, igra V. Moser. 4. Weber K. M.: „Rondo“, igra K. Hoffmeister. 5. Nachéz Tiw.: „Ciganski ples“, igra V. Moser. 6. a) Paganini N.: „Capriccio“, b) Rubinstein N.: „Etuda“, igra K. Hoffmeister. 7. Pablo de Sarasate: a) „Romanza Andaluzna“, b) „Habanera“, igra V. Moser. — Vstopnina: sedež 60 kr., vstopnica 40 kr. — Kasa se odpre ob 7. uri, začetek ob polu 8. uri zvečer.

(Hranilno in posojilno društvo v Ptuj) imelo je leta 1890 prometa 887.588-79 gld. Pristopilo je 530 zadružnikov, izstopilo pa 142, tako da šteje 2527 udov, ki imajo v deležih 42.739-82 gld. Hranilnih vlog se je vložilo 234.800-32 gld., izplačalo pa 146.187-90 gld., in je njih stanje koncem 1890. leta s kapitalizovanimi obrestmi vred 366.914-16 gld. in 872 vložnikov. Novih posojil se je v letu 1890

dalo 218.129 gld., vrnilo pa 131.178-08 gld., tako da je stanje danih posojil koncem 1890. leta 406.124-26 gld., posojila so dana 2514 zadružnikom. Na menjice je danih 2091 posojil skupaj s 315.619-41 gld.; proti vknjižbi na zemljišča 80 posojil v znesku 28.391-85 gld.; ostala posojila so na osebni kredit proti zadolžnicam. Drugim posojilnicam je dala 1695 gld. posojil. Čistega dobička je 8908-57 gld. in se je razdelil vsled sklepa zadnjega občnega zbora tako-le: a) izplača se zadružnikom 5% dividenda na vplačane deleže, to je 1970-84 gld.; b) odračuni in izplača se za načelstvo v smislu § 15. zadružnih pravil 5%, to je 445-40 gld.; c) prepusti se ravnateljstvu za dobre namene 1350-33 gld.; d) ostanek čistega dobička, to je 5142 gld.; skupaj 8908-57 gld., pridene se k posebnemu rezervnemu fondu za izgube. Ker je znašal poseben rezervni fond dné 1. januarja 1890. leta 13.276 gld., in se mu je pridjal ostanek čistega dobička s 5142 gld., znaša posebna rezerva 18.518 gld., splošna rezerva 6482 gld., oba rezervna fonda vkupe 25.000 gld. — V ravnateljstvu so gg.: Dr. Ploj, A. Jurca, dr. Jurtela, Tomaž Mikl, M. Brenčič, F. Urbas.

(Avstro-ogrski Lloyd.) Dogovori Lloydovih zastopnikov z vlado se sedaj vrše na Dunaju. Doslej je določeno, da Lloyd popolni svoje brodovje in pomorske zveze in še dalje obdrži arzenal. Vlada je obljubila na leto 3 milijone podpore, na Dunaju pa se ustanovi poseben odbor društva, ki bode nadzoroval upravo.

Raznoterosti.

— Nevesta — vojaški novinec. Gospica Albertina L. v Parizu se je hotela poročiti in je odšla k dotični gosposki po rojstveni list. Kako se je začudila, ko so jej tam naznanili, da je vpisana za Alberta L. Zamán je ugovarjala in razkladala, da so jo najbrž napak zapisali le zaradi velikih zmešnjav, 1871. leta, ko je bila rojena. Dotični uradnik je izjavil, da jo morejo le na podlagi sodnijske spričebe vpisati za Albertino. Otožna je odšla, a domov prišedši, se še bolj prestraši, kajti čakal jo je že listek, da mora k vojaškemu nabornu. Sevêda je sodišče pozneje v o stvar vravnalo.

— Na ulici ga je ustrelil. V Wheelingu v Virginiji srečala sta se zdravnika dr. Garrison in dr. Baird, ki sta se že dolgo sovražila. Ko sta se na ulici nekaj sprla, potegnil je dr. Garrison revolver in ustrelil dr. Bairda, potem se pa sam ogradil policiji.

Telegrami.

Dunaj, 13. marca. „Wiener-Zeitung“ je objavila od cesarja potrjeno pogodbo med Avstrijo in Švico z dné 5. decembra 1890, da se zabrani živinska kuga vsled živinskega prometa.

Budimpešta, 12. marca. (Zbornica poslancev.) Premembe, katere je sklenila gospodska zbornica pri postavnih načrtih o nedeljskem počitku, podpora delavcev ob boleznih in otroških odgojevališčih, bile so vsprejete. Zbornica je pretrgala seje do 13. dné aprila.

Beli Grad, 12. marca. „Narodni Dnevnik“ javlja: Kralj Aleksander potuje koncem oktobra v spremstvu Ristića in Pašića v Peterburg, da bode prisoten pri srebrni poroki carske dvojice; v Peterburgu se snide s knezom črnogorskim.

Berolin, 12. marca. „Reichsanzeiger“ objavlja, da se naučni minister Gossler na lastno prošnjo odpušča, da pa obdrži naslov in dostojanstvo državnega ministra; ob enem je imenovan za pruskega ministra bogočastja

in nauka nadpredsednik poznanjski grof Zedlitz-Trützschler.

Berolin, 13. marca. Papež je Windthorstu brzojavno podelil blagoslov. — Komisija za pridržane plače duhovnikov je skončala prvo posvetovanje o predlogi ter sprejela peti, šesti in sedmi člen po nasvetu konservativcev.

London, 13. marca. Vihar je napravil mnogo škode, dve ladiji ste ponesrečili, šest mož pogrešajo; razbila se je dalje barka, na kateri je bilo 24 mož, pogrešajo tudi več ribiških čolnov. Do 60 oseb je poginilo; včeraj so bili novi viharji s snegom v južni Angliji in Walesu.

Piccoli-jevo esenco za želodec

priraja in razpošilja nje izdelovatelj lekarnar G. Piccoli v Ljubljani v zabojčkih po 12 in več steklenic. 1 steklenica 10 kr. (15)

Tuji.

10. marca.

Pri **avstrijskem caru**: Chalupnik, potovalec, iz Gradca. — Jan, posestnik, z Bleda. — Poklukar, posestnik, iz Gorij. — Löker, gostilničar, iz Celovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Galob, gozdarski tehnik iz Pirničev.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schallamun, poštni sprevodnik, iz Pulja. — Lenassi iz Logatec. — Gruber, učitelj, iz Richnova. — pl. Webern s Štajarskega.

11. marca

Pri **Maltcu**: Binder in Göbel, zasebnika; Hoffman, Abeles, Kann, Strohmer, Küll, Kuttman, Gold, trgovci; Orzsag in Tomasi, popotovalec, z Dunaja. — Heyden, trgovec, iz Nemčije. — Podnart iz Kočevja. — Thoman, trgovec, iz Monakovega. — Globočnik, c. kr. bilježnik, iz Kranja. — Grof Montecuccoli iz Storij pri Celji. — Radinger, potovalec, iz Varaždina. — Gaberšček in Prezelj, posestnika, iz Tolmina.

Pri **Stonu**: Soukop, Pietsch, trgovca; Schneehard, potovalec, z Dunaja. — Hausdorf, trgovec, iz Lipsije. — Kaempfer iz Saargemünde. — Hufnagl, gozdar, s soprogo, iz Kočevja. — Lederer iz Trsta. — Prašnikar iz Kamnika. — Havas iz Vel. Kaniže. — Suschnik, trgovec, iz Gradca.

Pri **bavarskem dvoru**: Fischer in Pfeifer, trgovca s konji, iz Bolzana. — Huber, trgovec, s Tirolskega.

Umrli so:

10. marca. Ana Kumer, kuharica, 70 let, Frančiškanske ulice 12, marasmus. — Miha Kapš, krošnjar, 34 let, Kravja dolina 7, jetika. — Rozalija Žan, mesarjeva hči, 1½ leta, Kolodvorske ulice 28, croup.

11. marca. Ana Pirc, posestnikova žena, 40 let, Kolesijske ulice 2, jetika. — Franc Černe, strojevodjeva sin, 2 leti, Resljeva cesta 27, meningitis.

V bolnišnici:

10. marca. Marija Pezdir, bajtarjeva hči, 16 let, jetika

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja		razkornost v mm	toplotnina po Celziju		
7. u. jut.	729 0	6 4	sl. jzpad	oblačno	
12. u. pop.	730 9	9 8	sl. jvzh.	"	0 00
9. u. zveč.	733 2	5 6	sl. vzh.	"	
Srednja temperatura 7-3°, za 4-5° nad normalom					

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

13. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gld	25	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	92	"	20	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	45	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	95	"
Akije avstr.-ogerske banke	988	"	—	"
Kreditne akije	309	"	—	"
London	114	"	80	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleon.	9	"	12 ¹ / ₂	"
Cesarski cekini	5	"	41	"
Nemške marke	56	"	37 ¹ / ₂	"

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav priljubeno na popotovanjih. Dlječe okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr.

(21)

Izšla je knjiga:

Izpovedanja

TAXIL:

18 pol 8°.

Cena 60 kr., po pošti 65 kr.

Dobiva se

v **Katoliški Bukvarni v Lublan i.**